

Es prega tocar, tocant es prega

Guido Dettoni della Grazia, l'escultor que convida a tocar la seva obra

Carme Munté

Tinc la petita escultura de Maria a la mà mentre segueixo les instruccions del seu creador, l'escultor milanès Guido Dettoni della Grazia: «Es prega tocar. Tocant es prega.» M'assabento que molta gent prega o fa meditació amb la imatge de Maria a les mans. És més, moltes persones la porten sempre a la butxaca en la seva mida més petita.

Arreu del món hi ha 100.000 reproduccions, en diferents formats, d'una obra que Guido Dettoni della Grazia va trigar tres anys a crear i que avui dia, vint anys després, encara li continua deparant moltes sorpreses. «La primera Maria va sorgir l'any 1995, fa 23 anys, i encara continua passant de mà en mà», m'explica Guido. «És la gent, i no el mercat, qui l'ha cotitzada.»

A Guido Dettoni li consta que el papa Francesc també la té, perquè algú que havia visitat la mostra permanent d'Assís l'hi va portar. «Sempre he refusat portar Maria al Papa perquè considero que no em correspon a mi fer-me publicitat, és de mal gust, però algú que va visitar la mostra d'Assís i va quedar tocat n'hi va portar una reproducció.» Dies després, Francesc va fer unes declaracions que Guido Dettoni considera reveladores: «El tacte és el més religiós d'entre tots els sentits.»

«Fins que no toques la imatge no la comprens del tot. La seva totalitat només t'arriba quan la contens a les mans», em diu Guido, alhora que em parla del seu procés creatiu: «Primer faig una estona de meditació perquè quan he de treballar m'he de buidar, no he de tenir intencions intencionades. Un cop iniciat el procés creatiu, les mans van modelant fins que sento que ha arribat el moment d'obrir els ulls i descobrir l'obra. Després la interpretes i li dones nom. És fruit del més pregon de l'ésser: de la teva memòria, de les teves experiències. Tot el que has viscut pren forma en el moment que et deixes anar.» Guido defineix aquest moment com a *aleteia*, concepte filosòfic grec que significa desvetllar el que estava ocult, el que és veritable.

L'obra és una creació de l'artista, això no es pot negar, però segons Guido cada persona que la toca li dona un nou significat. «Maria és una obra universal. He vist jueus, musulmans, hindús i persones no creients amb Maria a les mans. Hi ha gent que m'escrui per dir-me que ha demanat de ser enterrada amb aquesta obra.»

I amb la imatge entre les mans recorda l'exposició de Maria a la Pia Almoina de Barcelona l'any 1998 i el recorregut posterior per les diòcesis catalanes, franceses, italianes i alemanyes. També va arribar a la Universitat Pontifícia Gregoriana de Roma i, fruit d'això, va passar a ser exposada de forma permanent a l'església de

Guido Dettoni, al claustre del monestir de Pedralbes.
Agustí Codinach

Agustí Codinach

Amb la imatge de Maria a la mà.

Exposició permanent de Maria a Assís.

Santa Maria de les Roses d'Assís. Així mateix, el proper mes d'abril és previst que una gran imatge de Maria s'instal·li al centre d'acollida dels refugiats de l'illa italiana de Lampedusa.

Obra d'inspiració cristiana

Al gran parc del castell Sforzesco de Milà es va gestar la vocació artística de Guido Dettoni della Grazia, nascut a Milà l'any 1946. «De petit», explica, «em portaven al parc a jugar. Fent pastetes amb l'aigua de la font vaig descobrir la relació entre les meves mans i la matèria.» Aquella descoberta, unida al testimoni de la seva mare, que era escultora, va ser el punt de partida d'un itinerari artístic que ha combinat pintura i escultura, fins a acabar-se centrant en aquesta darrera disciplina.

Les primeres obres místiques d'inspiració cristiana són dels anys seixanta, molt centrades amb el rostre de Crist i el Crucifix. Amb Maria, la seva experiència plàstica passa a centrar-se en la figura femenina i «en la importància de la dona per al futur de la humanitat». D'aquí que a partir d'aquell moment la seva rúbrica artística inclogués el «della Grazia», el cognom matern. Altres obres d'inspiració cristiana són *Tau*, la *Creu de Betlem*, la *Creu del Pelegrí*, el *Rostre de Crist*, *Resurrecció*, *Calze i patena* i la *Mare de Déu de Pontmain*. Pel que fa a l'obra no religiosa podem destacar la col·lecció *Àguiles* o la *Nuredduna*.

Més informació: www.maria.tk.

Milà, Barcelona, Mallorca

Després de vint anys residint a Palma de Mallorca (l'obra *Rostre de Crist* s'exposa de forma permanent a l'església de Sant Miquel de Palma), Guido Dettoni della Grazia s'ha establert definitivament a Barcelona, la ciutat que li va robar el cor l'any 1960, quan tenia 14 anys.

Aleshores va conèixer la ciutat en unes vacances familiars però quan de més gran ja s'havia emancipat va tenir clar quin havia de ser el seu destí. «La pregunta no és tant per què vaig venir a Barcelona, sinó què m'hi va retenir.» I el que l'hi va retenir va ser conèixer una ciutat i un país que el van encisar. «A Catalunya vaig tocar país, vaig tocar nacionalitat, vaig tocar identitat.» I per això «l'he escollida com a casa meua», confessa aquest escultor que, amb humor, es reconeix «infectat pel virus catalanicus». No va trigar a aprendre el català i a amarar-se de la cultura i la història catalana. Per això, als seus 71 anys, ha optat per centralitzar tota la seva obra (gestionada per la Fundació Nesher) a Barcelona, si bé continua tenint nacionalitat italiana i estudi a Assís.

El volum de l'obra inèdita de Guido Dettoni és ingent: unes 200 obres que ningú no coneix encara. Caldrà estar atents, doncs, al moment que retiri el vel que les cobreix.

Taller d'escultura amb els alumnes.

Ampliació tallada en fusta, de l'obra «Tau».

Handsmatter: procés creatiu col·lectiu

L'obra de Guido Dettoni della Grazia és resultat de l'encontre directe entre les mans i la matèria que ell modela, sovint amb els ulls embenats. «Les mans veuen i els ulls toquen fins a descobrir la forma final que és destinada a les mans de tothom, de manera que l'escultura original és després engrandida per tal que allò que contenim ens pugui al seu torn contenir», explica l'escultor d'origen milanès. Comunicar i compartir: dues voluntats que unides en la pràctica de l'art l'han dut a concebre el procés creatiu col·lectiu Handsmatter.

Fruit d'aquest treball ha posat en marxa el projecte Xarxa per la Pau (www.peacenetwerk.tk), que s'ha iniciat a Assís, Praga, Finlàndia i, des de fa unes setmanes, a Catalunya. La seva vocació, però, és planetària.

«La idea és que el procés creatiu que jo faig amb els ulls embenats el fem tots junts», expressa Guido Dettoni, mentre m'ensenya davant l'ordinador el programa informàtic que s'ha creat expressament per dur a terme el projecte. Perquè, d'una banda, es tracta de crear amb les mans una peça original i, de l'altra, de fer-ne fotos dels diferents angles per després compartir-les a internet, combinar-les crear portes de la pau o il·lustracions inspirades en la pau. No únicament es comparteixen imatges, sinó també reflexions al voltant de la pau. «Grups de persones es reuneixen per ser introduïdes a parlar de la pau, sentir la pau, modelar la pau per fer-la», així resumeix Guido l'experiència.

A Catalunya la iniciativa ha començat a l'escola el Brot de Sant Joan Despí, amb vint alumnes d'ESO, i continuarà molt properament a la Institució Cultural d'Arts i Humanitats (ICARTH), sempre a Sant Joan Despí, amb una vintena més d'alumnes. La idea, però, és que s'escampi com una taca d'oli i que sigui auspiciada per algun organisme oficial.

Més informació: www.handsmatter.tk.

RàdioEstel

senzillament... BONA MÚSICA

De dilluns a divendres de 8 h a 17 h

FÓRMULA ESTEL